

Azərbaycanın nümunəvi evsahibliyi

"İT-nin inkişaf etdirilməsi ilə bu sahədə biznesə töhfə vermək istəyirik"

"Özbəkistan informasiya texnologiyalarının (İT) inkişaf etdirilməsi ilə bu sahədə biznesin inkişafına töhfə vermək istəyirik".

"Report" xəbər verir ki, bunu Özbəkistanın rəqəmsal texnologiyalar naziri Şerzod Şermatov COP29 çərçivəsində təşkil olunmuş Yaşıl Rəqəmsal Fəaliyyət Proqramı üzrə yüksək səviyyəli "dəyirmi masa"da bildirib. O vurğulayıb ki, ölkəsində dövlət xidmətlərinin 80 faizdən çoxu onlayn rejimdə göstərilir.

"Biz çalışırıq ki, ölkəmizi İT mərkəzinə çevirək, İT şirkətləri gəlib öz bizneslərini inkişaf etdirə bilsin. Özbəkistanda insanlar bir ofisdən digərinə qaçmağa məcbur deyil. Həmçinin sənə intellektin imkanlarına artan tələbatı nəzərə alaraq səudiyyəli tərəfdaşlarımızla birlikdə tam karbonsuz məlumat mərkəzinin yaradılmasına təşəbbüs göstəririk", - deyərək qeyd edib.

"Yaşıl Rəqəmsal Fəaliyyət Bəyannaməsinin icrası üçün tam dəstək tələb olunur"

"COP29 çərçivəsində təqdim olunacaq Yaşıl Rəqəmsal Fəaliyyət Bəyannaməsinin icrası üçün tam dəstək tələb olunur".

"Report" xəbər verir ki, bunu Beynəlxalq Telekommunikasiya İttifaqının (BTİ) baş katibi Doreen Bogdan-Martin COP29 çərçivəsində təşkil olunmuş Yaşıl Rəqəmsal Fəaliyyət Proqramı üzrə yüksək səviyyəli "dəyirmi masa"da bildirib.

O qeyd edib ki, öz dövlətlər rəqəmsal transformasiya və davamlılığın birlikdə getməli yol olduğunu anlaşırlar: "Buna görə də qərara gəlinib ki, davamlı rəqəmsal transformasiya BTİ-nin iki strateji hədəfindən biri olsun. Texnologiya şirkətləri bərpaulunan enerjinin ən böyük alıcıları arasındadır və bəziləri artıq 100 faiz bərpaulunan elektrik enerjisindən istifadə edirlər. Eyni zamanda BTİ-nin Yaşıllaşdırıcı Rəqəmsal Şirkətlər Hesabatında göstəriləyi kimi, texnoloji sektorun ətraf mühitə təsiri şəbəkə xidmətləri və məlumatların saxlanması qlobal tələbatın artması səbəbindən artır".

Bundan başqa, qonağın sözlərinə görə, COP29 Sədriyi və ev sahibi ölkəsi Azərbaycanın baxış və

dəstəyi Rəqəmsallaşma Gününü mümkün edib: "Yaşıl Rəqəmsal Fəaliyyət üçün bu önəmli məqam bizi rəqəmsal texnologiyaların ətraf mühitə təsirini azalda biləcəyimizə və azaltmalı olduğumuza, iqlim böhranı ilə mübarizədə onların danılmaz potensialından istifadə edəcəyimizə dair ümumi inancla irəli aparmalıdır. Gəlin COP30-a qədər olan yaşıl rəqəmsal gücümüzü və onunla birlikdə gələcək nəsillər üçün daha davamlı rəqəmsal gələcəyimizi qurmağa davam edək".

Tatyana MOLÇAN: "BMT Azərbaycanın ekoloji fəaliyyətlə bağlı səylərini alqışlayır"

"BMT Azərbaycanın ekoloji fəaliyyətlə bağlı səylərini alqışlayır".

Bunu BMT-nin Avropa İqtisadi Komissiyasının məsul katibi Tatyana Molçan COP29 çərçivəsində gündəliyə salınmış BMT-nin Avropa İqtisadi Komissiyası tərəfindən hazırlanan Azərbaycanın "Ətraf mühit üzrə fəaliyyətin icmalı" (EPR) hesabatının təqdimatında deyib. "Report" xəbər verir ki, onun sözlərinə görə, iqlim dəyişikliyi məqsədlərinə nail olunmasına töhfə verən ölkələrin sayının artması biomüxtəlifliyin qorunmasında da rol oynayır:

"Biz davamlı kənd təsərrüfatının inkişafına kömək etməyə necə nail ola biləcəyimizi görəcəyik. Bununla bərabər, tullantıların idarə olunması mərkəzi yaratmış və həmçinin hava keyfiyyətinin monitorinqinə böyük diqqət yetiririk. Xüsusilə yüksək qiymətləndirdiyim nailiyyətlərdən biri yaşıl təbii xəstəxanaların yaradılmasıdır".

Honq-Konq Universitetinin professoru: "Yaşıl enerji" ilə bağlı daha çox infrastrukturaya ehtiyac var"

"İqlim dəyişikliyinə dair riskləri azalda bilmək üçün ölkələrin ticarət və investisiyaya yanaşmasında daha çox dəyişikliyə ehtiyac duyulur".

Bunu "Report"a açıqlamasında COP29-da iştirak edən Çinin Honq-Konq Universitetinin professoru Alfred Ho bildirib. Onun sözlərinə görə, COP29 çox mühüm konfransdır: "Burada Honq-Konq Universi-

tetindən 30-a yaxın tələbə də iştirak edir. Davamlı inkişaf, iqlimin maliyyələşdirilməsi haqqında daha çox öyrənmək və iqlim gündəmini inkişaf etdirmək üçün qlobal idarəetmə və çoxtərəfli əməkdaşlığı araşdırmaq istəyirik".

A.Ho deyib ki, COP29-da iqlim mövzusu ilə bağlı məsələlərə təkə hökumətlərin deyil, özəl sektorun və maliyyə sektorunun da cəlb edilməsinə ciddi önəm verilməlidir: "Vaxtımız tükənir və "yaşıl enerji" ilə bağlı daha çox infrastrukturaya ehtiyacımız var. İqlim dəyişikliyinə dair riskləri azalda bilmək, həmçinin potensial risklərə uyğunlaşmaq üçün ölkələrin ticarət və investisiyaya yanaşmasında daha çox dəyişikliyə ehtiyac duyulur. Bəlkə də gələcəkdə dəniz səviyyəsi yüksək olacaq, temperatur daha da artacaq. Buna görə də "yaşıl enerji" ilə bağlı infrastrukturun genişləndirilməsinə böyük ehtiyac var. Ümid edirəm ki, COP29-da təkə müxtəlif ölkələrin rəsmilərini deyil, həm də maliyyə, biznes və təchizat zənciri kimi sahələrin nümayəndələrini bir araya gətirmək imkanı olacaq".

"Nobel Enerji" tullantı qazların emalı ilə karbon emissiyalarını azalda bilər"

"Nobel Enerji" şirkəti tullantı qazların emalı ilə karbon emissiyalarını əhəmiyyətli dərəcədə azalda bilər".

COP29 çərçivəsində keçirilən sessiyalarda iştirak edən "Nobel Enerji" şirkətinin texniki məsələlər üzrə rəhbəri Mustafa Şahingöz "Report"a açıqlamasında bildirib ki, şirkət sənaye obyektlərindən çıxan karbon qazı və digər istixana qazlarının azaldılması üçün xüsusi proseslər həyata keçirir: "Tullantı qazların toplanması və emal edilməsi texnologiyası sayəsində karbon qazı, hidrogen-sulfid və digər zərərli qazları effektiv şəkildə ayıraraq təkrar istifadə edirik. Bu proseslər tullantı qazların emalını təmin edir və atmosfərə buraxılacaq zərərli emissiyaların qarşısını alır".

M.Şahingöz əlavə edib ki, karbon qazının maye halına gətirilərək təkrar istifadəsi, yəni "karbon tutma prosesi" ekoloji tarazlığın qorunmasında mühüm əhəmiyyət daşıyır: "Bu üsul sənaye obyektlərində karbon emissiyalarının uzunmüddətli saxlanması və ətraf mühitin mühafizəsi baxımından strateji əhəmiyyət kəsb edir. Biz bu texnologiya ilə karbon emissiyalarını azaltmaqla yanaşı, hidrogen-sulfid və su buxarını da effektiv şəkildə ayırırıq. Bu iş yalnız ətraf mühitin qorunması ilə məhdudlaşmır, həm də iqtisadi səmərəliliyin artırılmasına töhfə verir".

O həmçinin vurğulayıb ki, "Nobel Enerji" şirkəti gələcəkdə karbon tutma texnologiyalarının inkişafını dəstəkləmək və bu sahəyə daha çox investisiya yatırmaq niyyətindədir. "İqlim dəyişikliyinə təsirlərini azaltmaq və "yaşıl enerji" həllərinə keçid etmək üçün innovativ texnologiyalara investisiya qoyuluşu prioritetlərimiz sırasındadır".

